

Mendoza Laaksonen fw13

Lahden Ammattikorkeakoulu
Muotoilu- ja taideinstituutti
Muotoilun koulutusohjelma
Muoti- ja vaatetus suunnittelu

Maya Apu Killa Mendoza Laaksonen
Opinnäytetyö
Syksy 2013
54 sivua

tiivistelmä.

Opinnäytetyöni on oman nimen alla suunniteltu, konseptuaalinen syksy/talvi 2013 mallisto naiselle pohjoismaisiin sääolosuhteisiin. Mallistossa tavoitteenani on luoda näyttäviä tuotteita, jotka ovat kuitenkin funktionaalisia, käytännöllisiä ja monikäyttöisiä. Tutkin opinnäytetyössäni sitä, miten voisin tuoda vapaa-ajan käyttövaatetukseen lumilautailuvaatteista tuttuja toiminnallisia ominaisuuksia ja yksityiskohtia sekä käytännöllisyyden kannalta että esteettisinä vaateen elementteinä. Pohdin, mitkä näistä toiminnallisista ominaisuuksista ovat tärkeimpiä kuluttajan kannalta tässä tapauksessa ja miksi. Pohdin myös sitä, miten voisin tehdä vapaa-ajan vaatetuksesta käytännöllisen syksy- ja talviolosuhteisiin ja miten voisin tehdä siitä monikäyttöisemmän. Otan opinnäytetyömallistoni päätarkasteluun takit, syksy- ja talvipukeutumisen avaintuotteet. Takit ovat mielestäni syksy- ja talvivaatetuksen avaintuotteita, koska ne ovat tärkein tuoteryhmä kehon suojautumisen kannalta sääoloja vastaan. Peilaan tutkimuksissani lumilautailuvaatetukseen omakohtaisen harrastuksen vuoksi sekä tämän lisäksi inspiroidun lajin vaatetuksesta. Syvennyn mallistossani lisäksi nukkapainatuksen ja applikoinnin käyttöön.

Tärkeimpinä inspiraationlähteinäni ovat olleet kahden nuoren argentiinalaisen taiteilijan teokset, 80-luvun vaateen siluetti ja lumilautailuvaatetus. Teokset ovat valokuvaaja Sebastian Desbats'n valokuva sarjasta Cosmología sekä kuvataiteilija Elizabeth Realen kaksi maalausta.

Kohderymänäni ovat kokeilevat naiset, jotka arvostavat vaatteessa näyttävyyttä yhdistettynä käytännöllisyyteen.

Avainsanat:

Funktionaalinen vaate, lumilautailu, nukkapainatus, applikointi, 80-luvun siluetti

abstract.

My Bachelor Thesis is a conceptual fw13 collection for woman for the Scandinavian weather conditions. My goal is to create showy garments, which are functional, practical and suitable for many occasions. In my Bachelor Thesis I research how to bring functional features and details known from snowboarding apparel to my collection as a practical element as also an aesthetic element. I also research which of these functional elements are the most important ones concerning the user in this situation and why. I discuss how to make casualwear more practical to autumn and winter weather conditions and how to make it suitable for many different occasions. The jackets, key items of winter wear are in the main focus in my collection. I believe the jackets are key items because they are the most important item to cover the body from the cold in the autumn and winter. I reflect my research to snowboarding apparel because of personal experiences of it as a hobby and in addition to I get inspired of snowboarding clothing. In material manipulation techniques I focus on appliqués and flock printing.

The most important inspirational sources have been works of two Argentinean artists, 80's silhouette and snowboarding apparel. The art pieces are one photo of Sebastian Desbats' series Cosmología and two paintings of Elizabeth Reale.

The target group of my collection are women who like to experiment and who appreciate showy clothes combined to practicality.

Keywords:

Functional clothing, snowboarding, appliqués, flock printing, 80' silhouette

Lahti University of Applied Sciences
Institute of Design
Degree Programme in Design
Fashion Design

Maya Apu Killa Mendoza Laaksonen
Graduation work
Spring 2013
54 pages

sisällysluettelo.

Sanasto

1. Johdanto

2. Aiheen esittely

- 2.1. Suunnittelijaidentiteettiin perustuva konseptimallisto
- 2.2. Kohderyhmä
- 2.3. Tavoitteet
- 2.4. Taustoitus

3. Tutkimuksen taustoitus

- 3.1. Tutkimusasetelma
- 3.2. Tutkimuskysymykset
- 3.3. Tarkastelunäkökulma ja metodit

4. Kvalitatiivinen kysely

- 4.1. Kysely
- 4.2. Aineiston analyysi, tulkinta ja johtopäätökset
- 4.3. Kyselyn reliaabelius ja validius

5. Ideamaailma

- 5.1. Inspiroivat teokset
- 5.2. Värit ja muodot
- 5.3. Lumilautailu
- 5.4. 80-luvun siluetti

6. Prosessi

- 6.1. Inspiraatiomateriaalin keräily
- 6.2. Luonnostelu
- 6.3. Lumilautailuvaatteiden tutkiminen
- 6.4. Kaavoitus & ompelu
- 6.6. Nukkapainatus
- 6.7. Kuosi ja printti
- 6.8. Applikointi

7. Mallisto

- 7.1. Materiaalit
- 7.2. Värit
- 7.3. Runkosuunnitelma

8. Toteutetut tuotteet

- 8.1. Long Cosmología jk
- 8.2. Technical jk
- 8.3. Appliqués jk
- 8.4. Oversized fleece & First layer leggings
- 8.5. Malliston muut tuotteet

9. Reflektio

Lähteet

Liitteet

Kyselyn aineiston litterointi

Kiitos

sanasto.

Applikointi:

Applikointi on päällikeompelua. Siinä erivärisistä kankaista leikatut kuviot sommitellaan pohjakankaalle ja ommellaan siihen joko käsin ommellen tai ompelukoneella. (Mentu, Mikkela & Paakkunainen 2009, 122)

Funktionaalinen (vaate):

Funktionaalinen = 1) toiminnallinen. toiminta- . 2) Funktioon kuuluva (Suomisanakirja 2013)

Toiminnallinen vaate on johonkin tiettyyn toimintaan sopiva. Vaatteen funktioita ovat muun muassa käyttö, tarve, telesis, assosiaatiot, estetiikka ja tekniikka (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006, 18).

Nukkapainatus:

Nukkapainatus on pigmenttivärien erikoismenetelmä. Siinä painetaan kuvio 2-komponentti liimalla, liiman annetaan kuivua ja kuivuneeseen liimapintaan prässätään flokkinukkaa flokkilevyttä. (Forss 2000, 131)

1. johdanto.

Opinnäytetyöni on tutkimusmatka vapaa-ajan vaatetuksen ja funktionaalisen vaatetuksen rajamaille. Tutkin opinnäytetyössäni funktionaalisuutta vaatteessa ja tuon mallistooni lumilautailuvaatuksesta tuttuja elementtejä samalla pohtien vaateen käytännöllisyyttä ja monikäyttöisyyttä. Tarkastelen enimmäkseen takkeja ja ne ovat mallistoni pääosassa. Tavoitteeni on ollut luoda näyttäviä asuja, jotka kulkevat toistensa kanssa käsi kädessä, mutta jotka kuitenkin muuntuvat.

Metodeina olen käyttänyt kyselyä lumilautailuvaatuksesta, lumilautailuvaatteiden tutkimista, 80-luvun vaatetuksen tutkimista sekä luonnostelua. Olen lisäksi perehtynyt nukkapainatuksen ja applikoinnin käyttöön materiaalin muokkaamisessa.

Tärkeimmät inspiraation lähteeni ovat Sebastian Desbat'n valokuva ja Elizabeth Realen kaksi maalausta, 80-luvun siluetti ja lumilautailuvaatetus.

Lumilautailu on ollut minulle rakas harrastus jo pitkään. Se on tuonut iloa talven synkkiin päiviin ja sen kautta olen löytänyt itsestäni talvi-ihmisen. Harrastuksen kautta olen tutustunut funktionaaliseen talvivaatukseen ja löytänyt ehkä itseäni kiinnostavan ammatillisen suuntautumsvaihtoehdon. Koen, että opinnäytetyöni on oma tutkimusretkeni funktionaalisen vaatetuksen laaja-alaistamiseen. Tervetuloa matkaan mukaan!

2. aiheen esittely.

Opinnäytetyöni on tutkimus siitä, miten voisin tuoda vapaa-ajan käyttövaatetukseen lumilautailuvaatteista tuttuja toiminnallisia ominaisuuksia ja yksityiskohtia sekä käytännöllisyyden kannalta että esteettisinä vaateen elementteinä. Pyrin luomaan tuotteita, jotka ovat samaan aikaan näyttäviä ja funktionaalisia ja jotka tuovat vahvasti esiin tärkeimmät inspiraationlähteeni.

2.1. Suunnittelijaidentiteettiin perustuva konseptuaalinen mallisto

Olin pohdiskellut aiheita mallistolleni jo kolmannella vuosikurssilla järjestetyllä Pääainetta tukevat opinnot 3 -kurssilla, jossa tehtävänä oli luoda oma konseptimallisto. Pohtiessani kurssilla itselleni luontaisinta ja mieluisinta konseptia minulle selkiytyi oma suunnittelijaidentiteettini, josta pystyi erottamaan kaksi tärkeää osa-aluetta: suomalainen ja perulainen suunnittelija minä, koska olen suomalaisperulainen. Pohdin, mitä nämä osa-alueet merkitsevät minulle vaatetuksessa ja konseptini oli valmis: funktionaalista vaatetussuunnittelua yhdistettynä näyttävyyteen, rohkeaan värienkäyttöön ja eteläamerikkalaiseen tematiikkaan. Syy, miksi valitsin tehdä syksy-talvi malliston kevät-kesä malliston sijaan oli lumilautailuharrastus, joka toi omakohtaista näkökulmaa toiminnalliseen vaatetukseen ja koin, että aiheeni kannattaa olla sellainen, minkä voisin nähdä myös omana ammatillisena erikoistumisena

na tulevaisuudessa.

2.2. Kohderyhmä

Mallistoni kohderyhmänä ovat kokeilevat naiset, jotka arvostavat vaatteessa näyttävyyttä yhdistettynä käytännöllisyyteen. Näyttävyyden heille huomiota herättävät ratkaisut vaateen muodossa, värimaailmassa, materiaaleissa, pinnassa ja yksityiskohdissa. Käytännöllisyys sen sijaan tarkoittaa heille vaateen moneen tilanteeseen sopivuutta, mukavuutta ja soveltuvuutta vallitseviin sääolosuhteisiin. He myös kokevat, että vaatetuksen ei tarvitse olla vakavaa ja että siinä saa olla leikkimielisyyttä. He kantavat vaatteensa rohkeasti ja itsevarmasti, eivätkä he pelkää erottuvansa joukosta. He kokeilevat mielellään uusia asioita ja ovat avoimia aluksi erikoisilta tai jopa yleisen käsityksen mukaan rumilta vaikuttaville vaatteille.

2.3. Tavoitteet

Tavoitteenani on luoda ehyt ja monipuolinen mallisto, jossa tapahtuu evoluutiota. Evoluutiolla tarkoitan, että vaikka mallisto olisi ehyt kokonaisuus, tulee sen sisällä tapahtua muutosta ja kehitystä esimerkiksi eri materiaalien manipulaatiotekniikoiden käytössä. Mallistoni tavoitteita kuvaavat sanat ovat näyttävyyden, funktionaalisuuden, käytännöllisyyden, monikäyttöisyyden ja persoonallisuuden. Haluan tuotteistani varsinkin takeissa hieman hämärtää vapaa-ajan käyttövaateen ja urheiluvaateen rajaa ja luoda näin tuotteilleni laajempia käyttömahdollisuuksia sekä tehdä luomistani tuotteista näin monikäyttöisempiä. Jos valmiita tuotteitani käyttävä toteaisi minulle, että hän on vihdoinkin löytänyt takin, jota hän voi kuvitella käyttävänsä arkitakkina, juhlatakkina ja kävelylenkeillä, olen mielestäni saavuttanut tavoitteeni.

Tekstuurien tekeminen oli minulle aivan uusi asia ennen opiskelijavaihtoani Argentiinassa. Siksi otin myös yhdeksi tavoitteeksi kokeilla jotain uutta tapa työstää materiaalia. Valitsin näiksi tavoiksi nukkapainon ja applikaation ja toivoin löytäväni tekstuurien maailmasta uusia ulottuvuuksia kokeiluideni kautta.

Lukiessani Elina Köngäksen opinnäyteyötä, jonka aihe sivuaa oman työni aiheita, mieleeni painui hänen kirjoittama lauseensa: ”Vaate, joka luodaan tarpeeseen ja tehdään laadukkaista materiaaleista, kestää aikaa ja luo jonkinlaisen siteen käyttäjäänsä” (Köngäs 2012. Fram). Tämä lause toimii minulla malliston tuotteideni innoittajana ja samalla koen, että voisin tällä tavalla ottaa itse kantaa kestävän kehityksen huomioon ottaen suunnitteluun. Unohtamatta omaa ammatillista kehittymistä, on yksi tavoitteistani kehittyä funktionaalisen talvivaateen

suunnittelijana. Lumilautailuvaatteet ovat intohimoni ja esimerkki minulle tyylikkäästä talviurheilupukeutumisesta.

2.4. Taustoitus

Lähdin tutkimaan aiheitani perehtymällä funktionaalista vaatetusta käsittelevään lähdekirjallisuuteen, jona toimi Tanja Risikon & Ritva Marttila-Vesalaisen Vaatteet ja haasteet ja lähdemateriaalina käytin myös Funktionaalinen vaatemuotoilu ja Vaatetusfysiologia –kurssilta saamaani opimateriaalia. Tein myös kaksi kyselyä. Ensimmäisessä kyselyssä keskityin lumilautailutakkiin ja sen ominaisuuksiin käytössä ja toisessa kyselyssä keskityin asusteiden käyttöön ja tyyli-inspiraatioon. Materiaalin muokkaamiseen sovelloin omaa, muotoiluinstituutissa oppimaani tietoa.

Tutkin 80-luvun lopun muotia ja valitsemiani taideteoksia. 1980-luvun vaatetusmuodin lähteenä käytän muun muassa Carina Burda kaavalehteä ja muodin historian kirjallisuutta. Lisäksi analysoin ajan autenttisia vaatteita ja tutkimalla leikkauksia, mitoitusta ja yksityiskohtia. Lumilautailuvaatetusta tutkin ottamalla lumilautailuvaatteista valokuvia ja tutkien lumilautailuvaatteita konkreettisesti. Kaavoituksen apuna käytän Erikoistuotteiden kaavoitus –kurssilla saamaani oppimateriaalia.

3. tutkimuksen taustoitus.

3.1. Tutkimusasetelma

Päätin tutkimusasetelmana pohtia, miten tuoda vapaa-ajan vaatetukseen toiminnallisia ominaisuuksia, koska näen siinä paljon potentiaalia ajattellessa pohjoismaalaisia sääolosuhteita ja niiltä suojautumisen tarvetta sekä ajatellessa ilmastonmuutosta lauhempaan suuntaan. Funktionaaliset ominaisuudet voivat mielestäni lisätä vaatteiden hyviä ominaisuuksia ja samalla lisätä vaatteiden käyttökäytännöllisyyttä eri tarkoituksiin. Samalla minun on olennaista pohtia, mitä nämä toiminnalliset ominaisuudet voisivat tässä tapauksessa olla, kun peilaan tutkimustani lumilautailuvaatetukseen ja erityisesti lumilautailutakkeihin, mutta kohderyhmäni ei rajaudu lumilautailijoihin. Samalla kun teen tutkimusta aiheestani, laajenee mielestäni vapaa-ajan tuotteen käyttökäytännöllisyydet ja sen myötä voin pohtia kuinka tuote voisi soveltaa useampaan käyttötarkoitukseen, esimerkiksi sekä arkikäyttöön että lumilautailuun.

3.2. Tutkimuskysymykset

1. Miten tuoda vapaa-ajan vaatteeseen lumilautailuvaatetuksesta toiminnallisia ominaisuuksia käytännöllisyyden ja sääolosuhteiden kannalta?

2. Miten tuoda vapaa-ajan vaatteeseen lumilautailusta tuttuja

toiminnallisia ominaisuuksia ja yksityiskohtia vaatteiden esteettiseksi elementiksi?

3. Miten tehdä vapaa-ajan vaatetuksesta käytännöllinen pohjoismaisiin syksy- ja talviolosuhteisiin?

4. Mitkä toiminnallisista ominaisuuksista ovat tärkeimpiä käyttäjän kannalta tässä tilanteessa?

3.3. Tarkastelunäkökulma ja metodit

Tarkastelunäkökulmani on tutkia aiheeni lumilautailuvaatetuksen kautta. Omakohtaisuus juontaa juurensa lumilautailuharrastukseen, jossa on olennaista, että vaatteet ovat sään ja liikkeen kestäviä sekä säältä suojaavia. Minulla on mielestäni kyky havainnoida edellä mainittuja seikkoja, koska käytän lumilautailuvaatetusta sekä harrastaessa lajia että vapaa-aikanani. Eritoten vapaa-ajallani käytän takkia ja olen sen vuoksi ottanut takit mallistoni päätarkasteluun. Jottei tarkastelunäkökulmastani tulisi liian subjektiivinen, tutkin aiheeni myös muiden lumilautailijaharrastajien tai itse lumilautailijoiden kautta tekemällä kvalitatiivisen kyselyn. Kyselyssä keskityn lumilautailutakkiin ja sen ominaisuuksiin käytössä. Vastauksien ja omien kokemuksien kautta analysoin, mitkä vaatteiden toiminnallisista ominaisuuksista ovat tavallisen arkikäytön kannalta olennaisimpia ja

käyttää näin saatua tietoa suunnittelun apuna.

4. kvalitatiivinen kysely.

Kysely on tehty pienelle joukolle suomalaisia naisia, joista osa on lumilautailun puoliammattilaisia, osa lajin aktiiviharrastajia ja osa alalla töissä. Mielestäni heidän näkökulmansa on hyvin olennainen, koska heille lumilautailutakki on hyvin tuttu vaatekappale, mutta he osaavat myös ajatella sen käyttöä muunkin kuin harrastamisen kannalta. Olin ensin ajatellut haastatella myös ammattilumilautailijoita, mutta en nähnyt sitä enää tarpeellisena, koska kohderyhmäni ei tarpeet eivät ole samat kuin ammattilaisen tarpeet. Kysely on toteutettu Facebookin välityksellä vapaamuotoisesti.

4.1. Kysely

Ajattelen vastatessasi Suomen syksyn ja talven sääolosuhteita

1. Käytätkö lumilautailuvaatteita muuhun tarkoitukseen kuin lumilautailuun? Jos käytät, niin mitä, miksi ja millaisia nämä vaatteet ovat? Jos et, niin miksi?

2. Mikä ovat mielestäsi lumilautailutakissa sellaisia ominaisuuksia, joista sinulle on tai voisi olla hyötyä Suomen syksyn ja talven sääolosuhteissa / vapaa-ajan käytössä? Esim. Lumilukko, puhelintasku, kuulokeaukko, ranteen lämmittimet, hupun kiristysnyörit, leikkaukset, jotka helpottavat liikkumista, helman kiristysnyöri, hihan kiris-

tysnauhat, kankaan vedenpitävyys ja hengittävyys, pidempi helma, tarpeeksi korkea kaulus, etäkorttitaskut...yms.

3. Oletko käyttänyt seuraavia ominaisuuksia lumilautailutakissasi hyödyksi muuten kuin lajia harrastettaessa? (Lumilukko, ranteen lämmittimet, helman kiristysnyöri, hihan kiristysnauhat..)

4. Mikä ovat mielestäsi lumilautailutakissa sellaiset ominaisuudet, joita et tarvitse muussa kuin lajissa?

5. Jos saisitkin käyttöösi takin, jota voisit käyttää sekä lajin harrastamiseen että yleisenä päällistakkina, mistä takin ns. teknisistä ominaisuuksista voisit luopua takin tyylikkyyden vuoksi ja mistä ominaisuuksista taas et? (Kohdassa 3. Listattu joitakin ominaisuuksia)

6. Tuleeko mieleesi esimerkki lumilautailutakista, joka soveltuu sekä lajiin että yleiseksi käyttövaatteeksi? (merkki, malli, ominaisuudet jotka tekevät siitä moneen tilanteeseen sopivan)

7. Tuleeko mieleesi esimerkki muusta, kuin lumilautailutakista, joka soveltuu sekä lajiin että yleiseksi käyttövaatteeksi?

8. Tuleeko mieleesi jotain oleellista, mitä minun olisi pitänyt kysyä?

4.2. Aineiston analyysi, tulkinta ja johtopäätökset

1. Pohdin asiaa tässä kysymyksessä asiaa vain lumilautailutakin kautta, koska mallistoni päätuotteet ovat takit ja siksi niihin liittyvät vastaukset ovat relevantteja. Vastausten perusteella lumilautailuvaatteita voi käyttää muuhun tarkoitukseen kuin lumilautailuun. Pääasiassa kuitenkin vastaajille tuli mieleen talviurheilumainen käyttö. Toisaalta tämä talviurheilumainen käyttö näytti rajautuvan vain tiettyyn käyttöön, koska takin joko haluttiin edustavan rentoa ja erilaista ulkomuotoa verrattuna vapaa-ajan takin ulkomuotoon tai koska se koettiin ulkoasultaan siihen sopivaksi. Tässä asiassa ajattelen samoin ja käytän lumilautailutakkiani hyvin samoissa tilanteissa kuin vastaajat. Totta on myös, että aiemmin lumilautailutakit ovat näyttäneet hyvin urheiluväestötemaisilta ja että asiassa on tapahtunut muutos viime vuosina, kun markkinoille on tullut takkeja, jotka ulkomuodoltaan eivät juuri eroa vapaa-ajan takista. Tämä onkin juuri se asia, mikä minua kiinnostaa, ja haluan korostaa sitä mallistossani. Vastauksista nousi esiin, että jos lumilautailutakki näyttää sellaiselta, että sitä voisi käyttää kaupungilla, sopii se silloin muuhunkin käyttöön. Tuolloin siinä tulisi olla tietyt lumilautailuun

sopivat ominaisuudet. Tämä on mielestäni hyvin tärkeä kommentti ja käy hyvin yhteen suunnitelmieni kanssa käyttää mallistossa teknisiä materiaaleja, joiden vedenpitävyys ja hengittävyys palvelee käyttäjänsä myös vaativammassa sääoloissa tai esimerkiksi lumilautailussa.

2. Ei ollut yllätys, että vedenpitävyys ja hengittävyys ovat sellaisia ominaisuuksia, joista voisi olla takissa hyötyä vapaa-ajalla. Olen asiassa samaa mieltä kuin vastaajani. Olen usein pohtinut, että vapaa-ajan vaatteissa tulisi olla käytetty enemmän teknisiä, säähän sopivia materiaaleja ja siksi vastaajan B huomio, että vapaa-ajan takeissa ei näitä ominaisuuksia ole ja että niistä olisi hyötyä, lämmitti kovasti sydäntäni, koska ymmärsin, etten ole ainoa, joka ajattelee niin.

Huppu, korkea kaulus ja pitkä helma olivat minulla ennestään mielessä sellaisina ominaisuuksina, joita haluaisin mallistossa tuoda esiin. Isoja taskuja en tullut ajatelleeksi, koska olen aina ajatellut, että niiden tulee olla riittävän suuret. Sen sijaan olin kaavaillut, että ainakin yhdessä takissa voisi olla kuulokeaukko inspiroituneena lumilautailuvaatteista, sillä esimerkiksi silloin, kun olin teini-ikäinen, en ollut nähnyt moista muualla kuin lumilautailutakissa ja koin sen olevan mukava yksityiskoh-

3. Oli hieman yllätys, että vastaajat olivat käyttäneet hyvin vähän lumilautailutakin ominaisuuksia hyödykseen muuten kuin lajia harrastettaessa. Tässä kohtaa huomasin tosin kysymykseni olevan hieman puutteellinen, koska olisin voinut mainita enemmän ominaisuuksia tai kysyä asiaa tarkemmin.

Itse käytän lumilautailutakkia paljonkin vapaa-ajalla ja ehkä siksi olen myös hyödyntänyt sen teknisempiä ominaisuuksia enemmän. Esimerkiksi helman ja hupun kiristysnyörit ovat ehdottomasti sellaiset, joista on ollut hyötyä säältä suojautuessa. Myös ranteenlämmittimet ovat osoittautuneet käteväksi yksityiskohdaksi esimerkiksi pyöräillessä tai myrskyisällä säällä, jolloin tuuli pääsee helpommin kylmettämään ranteita. Tässä tilanteessa myös hihansuiden kiristystampit ovat olleet apuna.

4. Olen vastaajien kanssa samaa mieltä, että etäkorttitaskua ei tarvitse muuten kuin lajia harrastettaessa. Huomio on hyvä ja tämän vuoksi en ajatellut suunnitella erikseen etäkortille taskua. Ajattelin, että muut taskut toimittavat samaa virkaa varsin hyvin, jos käyttäjä haluaisi lautailla takilla. Sen sijaan olin alun perin kaavaillut, että takeissa olisi voinut olla lumilukot, koska ajattelin, että sen voisi tarvittaessa irrottaa vetoketjulla. Vastaukset saatuani muutin kuitenkin mieleni ja päätin, että jos käytän

mallistossani lumipusseja, ne olisivat esteettisiä, rekonstruktio-elementtejä.

5. Minulle oli yllätys, että toinen vastaajista olisi valmis luopumaan monestakin ominaisuudesta. En tosin saanut selville, mistä ominaisuuksista hän olisi valmis luopumaan, mutta toisaalta vastaukset voisi osaksi löytää rivien välistä toisten kysymyksiä vastauksista. Tämä tarkoittaa sitä, että ehkä kysymyksen olisi voinut muotoilla ehkä toisin tai sen olisi voinut jättää pois. Sama pätee myös toisen vastaajan vastaukseen. Siinä oli hieman toistoa verrattuna aikaisempiin kysymyksiin. Tämä toisto vastauksissa kertonee kysymyksissä esiintyvistä toistosta.

Uutena asiana vastaaja B mainitsi, että jos kyseessä olisi lämmin talvitakki, hän voisi luopua kainalon tuuletusaukoista. Tässä tapauksessa vastaajan henkilökohtaisesti tuntien oletan, että lämmin talvitakki voisi tarkoittaa esimerkiksi untuvatakkia. Vastauksesta voisi myös olettaa, että jos takki olisikin keskilämmin takki tai kuoritakk, haluaisi vastaaja, että takissa olisi tuolloin kainaloissa ventilaatioaukot.

6. Molemmat vastaajat mainitsivat esimerkiksi Burton-merkin lumilautailutakkeja, joista ei suoraan näe, että ne ovat lumilautailuun tarkoitettuja. Vastaaja B omistaa myös kyseisen merkin takin, joka on parkatakki ja joka soveltuu hänen mielestään ihan mukiinmenevästi muuhunkin tarkoitukseen. Hän myös mainitsee Burtonin miesten-

mallistosta takin, joka näyttää hänen mielestään aivan vapaa-ajan takilta. Hän mainitsee, että sekä hänen oma takkinsa että miesten mallit ovat molemmat malliltaan pitkiä, joten ehkä sen vuoksi ne eivät näytä lumilautailutakilta. Vastaaja B kertoo, että Roxy-merkillä on muutama vuosi sitten ollut lumilautailutakki, joka ei näytä että olisi lajiin tarkoitettu. Takkimalleja hän ei muista.

On hyvin mielenkiintoista, että molemmat vastaajista mainitsivat Burtonin lumilautailutakit, koska olen huomannut saman asian syksyllä 2011, kun tein Funktionaalinen vaate suunnittelu -kurssille markkina-analyysiä. Silloin kyseisen merkin takeissa oli huomattavissa uutena aspektina katuvaatemaisuus sekä materiaaleissa että malleissa. Tämä näkökulma oli hyvin mielenkiintoinen ja uuden tuntuinen, joten ostin itselleni tuolloin merkin takin, jossa näin eri käyttömahdollisuuksia ja samalla koin, että takilla voi erottautua. Kyseessä on itse asiassa sama takkimalli, minkä vastaaja B mainitsee omistavansa. Täten voin hyvin samaistua vastaajan B antamiin vastauksiin, joissa hän kuvailee takin soveltuvan myös muuhun kuin lumilautailuun. Vastaajan B kuvaillessa Burtonin miesten takkimallia näkemystäni vahvistui, sillä huomioin kyseisen takin myös markkina-analyysiä tehdessä ja saman takin omistaa kaksi ystäväpiirini henkilöä, joista toinen on kertonut takin hyväksi puoleksi sen tyylikkään ulkoisuuden, joka ei kieli tietystä lajin

vaatetuksesta.

7. Tuleeko mieleesi esimerkki muusta, kuin lumilautailutakista, joka soveltuu sekä lajiin että yleiseksi käyttövaatteeksi?

Vastaajien ajatukset olivat tässä tapauksessa samat kuin minun. Jos haluaisin suunnitella takin, joka olisi enemmän vapaa-ajan takki kuin lumilautailuun sopiva, voisi se soveltua lumilautailuun mahdollisesti kevytälvella.

4.3. Kyselyn reliabelius ja validius

Vastaajia ollessa kyselyssä vain kaksi voidaan kyselystä saada silti reliabelius eli mittatulosten toistettavuus selville. Reliabelius kertoo että tulokset eivät perustu sattumanvaraisuudelle. Jos molemmat vastanneista ovat päätyneet samaan tulokseen, voidaan tulosta pitää reliabelina (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 226). Kyselyn validius eli pätevyys taas saadaan selville, kun pohditaan muun muassa kyselyn olosuhteita, kyselyyn käytettyä aikaa, häiriötekijöitä, virhetulkintoja ja tutkijan omaa itsearviointia (Hirsjärvi, Remes & Sajavaara 2008, 226). Tässä suhteessa kyselyllä ei ole ollut parhaimmat olosuhteet, sillä se on toteutettu vapaamuotoisesti sosiaalisen median välityksellä,

mikä on voinut tuoda siihen häiriötekijöitä ja tehdä joistakin kysymyksistä epämääräisiä ja täten ei ole välttämättä tuottanut sellaisia vastauksia, mistä olisi voinut saada enemmän hyötyä. Toisaalta sosiaalinen media on mahdollistanut kyselyn tekemisen helppouden ja mahdollistanut tiettyjen henkilöiden lähestymisen helpommin ja sitä kautta on voitu saada tietoa, jota ei välttämättä muuten olisi saatu ollenkaan. Koin saavani kyselyssä kaiken sen selville, mitä halusin ja mielestäni kohdat, mitkä olivat epäonnistuneet, toivat enemmän vastauksiin toistoa kuin puutteita.

2. Burton-merkin vaatteiden tutkimusta 2011. Kuva luonnoskirjasta.

5. ideamaailma.

5.1. Inspiroivat teokset

Valitsin inspiraation lähteikseni kolme teosta. Yhden valokuvan argentiinalaisen Sebastian Desbats'n valokuvasarjasta *Cosmología* sekä kaksi maalausta argentiinalaiselta Elizabeth Realelta.

Valokuvassa minua kiehtoi sen väri-, muoto- ja tekstuurimaailma sekä tapa, jolla se on otettu. Värimaailmassa minua lila väri ja musta kivimäinen objekti. Päätin heti opinäytetyön alussa käyttää lilaa väriä mallistossani. Kivimäisessä objektissa minua taas viehätti sen osittain pehmeän näköinen pinta. Koin myös valokuvassa samaa visuaalisuutta, kuin prosessin alussa valitsemisani inspiraatiokuvissa 80-luvun muodista ja *Miami Vice* –televisiosarjasta.

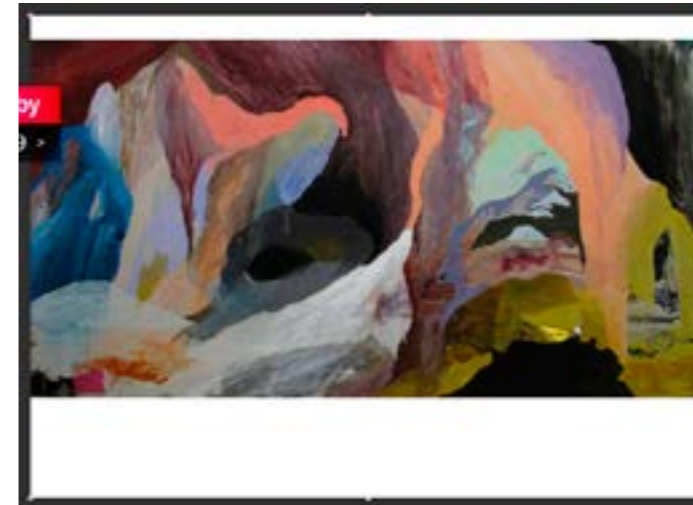
Elizabeth Realen maalauksissa minua inspiroi samoin teosten monimuotoinen värimaailma ja kivimäiset ja luolamaiset muodot. Mielestäni maalauksissa ja valokuvassa on havaittavissa samaa muoto- ja värimaailmaa, mikä johti siihen että valitsin juuri kyseiset teokset.

5.2. Värit ja muodot

Mallistoni väripaletti syntyi teoksista inspiroituneena. Valitsin mallistooni useita värejä, koska halusin väripaletin kuvastavan inspiraationi lähteitä ja koska halusin tuotteideni erottuvan värikkyydellään. Halusin väreillä

tavoitella näyttävää ja huomiota herättävää tuotetta. Teokset myös vaikuttivat mallistossani käyttämieni tekniikoiden, nukkapainon ja applikoinnin muotomaailmaan. Värien lisäksi valitsin mallistoni yhteen sitovaksi tekijäksi mustan, jotta mallisto pysyisi yhteneväisenä väreistä huolimatta. Mustaa käytin tarvikkeissa kuten vetoketjuissa ja nyöreissä sekä asusteissa.

Mallistoni tuotteiden olkapäitä korostava siluetti ja monet vaatteiden yksityiskohdat inspiroituvat 80-luvun muodista. Lumilautailuvaatteet puolestaan toimivat toiminnallisen vaateen inspiraationa ja tyyli-suuntana.

3. Kuvakaappaus Elizabeth Realen maalauksesta

4. Kuvakaappaus Elizabeth Realen maalauksesta

5. Sebastian Desbats'n valokuva sarjasta *Cosmología*

6. Kuvakaappauksia BNGR Mobin lumilautailuelokuvasta nimeltä Collage. Kuvakaappauksissa näkyy katulumilautailua ja katuvaatetuksen omaista pukeutumista. Asusteinspiraationi on lähtöisin tämän tapaisesta lumilautailupukeutumisesta.

5.3. Lumilautailu

Tein kolmannella vuosikurssilla Funktionaalinen vaatemuotoilu – kurssilla vapaamuotoista tutkimusta lumilautailuvaatetuksesta ja siinä esiintyvistä trendeistä. Hyvin vahvana oli havaittavissa lumilautailuvaate-tukseen ja sen materiaaleihin tuodut ideat vapaa-ajan vaatetuksesta, mikä mielestäni oli hyvin inspiroivaa ja uudenlainen näkökulma, johon halusin syventyä enemmän. Siinä minua kiehoi vapaa-ajan vaatetuksen ja urheiluvaatetuksen yhdistyminen, mutta koska en halunnut tehdä opin-näytetykseni lumilautailuvaatemal-listoa, valitsin näkökulmaukseni tuoda vapaa-ajan vaatteeseen lumilautailu-vaatteista ominaisuuksia.

Valitsin tutkimukseni kohteeksi lumilautailuvaatetuksen ja erityisesti takin, koska laji ja sen vaatteet ovat tulleet minulle hyvin tutuiksi 14-vuo-den harrastamisen seurauksena. Harrastamisen lisäksi lumilautailusta on tullut minulle vuosien saatossa elämäntapa, johon liittyy mielestäni jollain tavalla kapinallisuus ja va-paus, mitkä tekevät harrastamisesta mielekäästä. Tämä vapauden tunne, jota lumilautailussa kokee liittyynee lumilautailun luonteeseen tuoda esille persoonallista luovuutta ja oman tyylin kehitystä ja sen ollessa vielä samaan aikaan hauskaa (Gille & Marks 2002, 7) . Kapinallisuuden tunne taas mieles-täni liittyy vahvasti lajiin ja muihin

lajeihin, joihin sen synty perus-tuu. Lumilautailu on lautailulajina uudempi verrattuna esimerkiksi rullalautailuun ja surffaukseen. Se onkin kehittynyt rullalautailun ja surffauksen seurauksena 1960-luvun loppupuolella Yhdysvalloissa (Gille & Marks 2002, 13).

*“LAINELAUTAILIJA
Käytetty 50-luvulta lähtien puhuttaes-sa henkilöstä joka on osana laine-lautailu-urheilua. Se viittaa selvästi erottuvaan lainelautailijoiden vaate-tukseen, joka on aina eronnut valta-virran pukeutumisesta.”*

*“RULLALAUTAILIJA
Käytetty ensimmäisen kerran 1950-luvulla USA:SSA puhuttaessa yleensä kasvuikäisistä pojista, jotka harjoittavat rullalautailua. Rullalau-tailijat ovat aina yhdistetty lainelau-tailijoihin ajatellessa tyyliä ja asen-netta. Tämä assosiaatio pätee myös lumilautailijoihin, koska laji nähdään ‘lumi surffauksena.’ “*

(De La Haye & Dingwall 1996,18-19)

Mielestäni lajin syntyperä on syy lajin vapaaseen tai jopa kapinallises-ta olemukseen, jota ilmentää hyvin lumilautailun maailmanmestarin 2013 haastattelu, jossa hän käyttää lumilautailussa käytettyä vieraspe-räiseen kieleen perustuvia sanontoja kuten 'sketsi', 'poppaava' ja 'ländättyä' (Mäkinen 2013, Iltasanomat).

5.4. 80-luvun siluetti

Siluetti mallistolle hahmottui jo varhain prosessin alussa. Minua kiehtoivat 80-luvun siluettin leveät hartiat, koska ne olivat mielestäni erikoiset, maskuliiniset ja herättivät minussa huomiota sekä ajatuksia vahvasta persoonallisuudesta. Tutkiessani siluettia minulle selvisi, että ylisuuri siluetti naisilla oli 80-luvulla lainausta miesten vaatteista. Siluetti saatiin aikaiseksi olkatoppauksilla ja tämä ylisuuri siluetti viesti vallasta, auktoriteetista ja oli symbolina naisten tasa-arvoa aikeille. (Seeling 2001, 489). Naiset myös pukeutuivat miesten takkeihin, T-paitoihin ja XL tai XXL-kokoisiin vaatteisiin (Buxbaum 1999, 122), mikä on mielestäni hyvin mielenkiintoista, koska mallistoni ehkä henkimmäskuliinisuutta tai unisex-tyylistä pukeutumista.

Halusin, että mallistoni siluetissa voisi olla jokin tällainen erikoinen ja huomiota herättävä elementti. Minua viehätti myös 80-luvun ylisuuri yläosa, ja päätin tuoda tätä volyyymia takkeihini.

Suunnitellessani tuotteita käytin 80-luvun muotia ja vaatteita inspiraationa ja samalla tutkin ajan vaatteita valokuvaamalla ja ottamalla niistä mitoituksia ja muotoja. Sain myös käsiini vuoden 1983 Carina Burda kaavalehden, jonka takkikaavaa käytin yhden toteutetun tuotteen runkokaavaana.

Siluetin hakemista luonnostellen ja värien valintaa, marraskuu 2012

7. Kuvakollaasi minua inspiroineesta 80-luvun muodista

6. prosessi.

Aloitin prosessin pohtimalla mitkä olisivat tarkastelunäkökulmalleni parhaimmat metodit eli tavat tehdä työtä ja edetä prosessissa. Menetelmäni opinnäytetyössäni olivat kvalitatiivinen kysely, lumilautailuvaatteiden tutkiminen, muodon ja yksityiskohtien hakeminen luonnostellen ja kaavoituksen kautta sekä 80-luvun vaatteiden tutkiminen aikansa kaavojen, kuvien ja itse tuotteiden avulla. Materiaalin manipulaatiomenetelmistä olen syventynyt nukkapainon ja applikaation käyttöön. Yhdistäen metodini omiin kokemuksiin ja tutkimuksen tuloksiin luonnostellen, saan aikaiseksi valintojeni kautta mallistoni tuotteet. Prosessini on jaettavissa kahdeksaan eri vaiheeseen, jotka sulautuvat toisiinsa ja jotka yhdessä muodostavat koko prosessin kulun alusta loppuun.

6.1. Inspiraatiomateriaalin keräily

Suunnitteluprosessini ensimmäinen vaihe alkoi opiskelijavaihdossa kolmannella vuosikurssilla Buenos Airesissa, Argentiinassa. Vaihdossa ollessani kävin tutustumassa paikalliseen nykytaiteen Arte BA -messuihin toukokuussa 2012 ja siellä valokuvan ja luonnostellen ja kirjoittaen keräsin itselleni inspiraatiomateriaalia niin paljon kuin mahdollista. En vielä tuolloin ollut päättänyt opinnäytetyön aiheesta, mutta halusin kerätä mahdollista inspiraatiomateriaalia eteläame-

rikkalaisista taiteilijoista. Erityisesti minulle jäi mieleen Sebastian Desbatsin ja Elizabeth Realen teokset, joita oli esillä Ruby Mag-nimisen, internetissä julkaistavan taidelehden osastolla. Teoksissa minua kiinnosti niiden väri- ja muotomaailma sekä visuaalisuus, joka henki mielestäni 80-lukua. Näistä teoksista sain alkuperäisen teemalleni ja kiinnostukseen 80-luvun muotia kohtaan.

Kuva Ruby Mag:in osastolta, Arte BA messuilta keväällä 2012

Syksyllä 2012 skannasin kuvia 80-luvun julkaisuista ja keräsin 80-luvun muotiin, 80-luvun lumilautailuun ja Miami Vice -televisiosarjaan liittyvää kuvamateriaalia. Tässä vaiheessa oli jo selvää, että funktionaalinen vaatesuunnittelu olisi tärkeässä roolissa opinnäytetyössäni, ja että lumilau-

tailuvaatteet olisivat jotenkin osana aiheetta. Tästä syystä valokuvasin lumilautailuvaatteiden yksityiskohtia ja kartoitin jo minulla aiemmin olemassa olevaa kuvapankkia. Vähitellen minua inspiroineet teokset, 80-luvun muoti ja lumilautailuvaatteet sulautuivat konseptin teemaksi.

6.2. Luonnostelu

Luonnosteluni on jaettavissa noin seitsemään eri osaan, jotka ovat seurausta prosessin kulusta. Luonnostelu alkoi jo prosessin alussa ja tein sitä piirtäen läpi koko prosessin.

Ensimmäinen luonnostelun vaiheeni oli siluetin hakeminen, jossa korostin hartiaseutua ja hain laatikkomaisia muotoja ja takkien pituuksia (ks. kuva sivulla 22).

Toisessa luonnostelun vaiheessa löysin jo luonnoksista tuotemaisia piirteitä, kuten takkeja, softshell-asuja ja lappuhaalarit. Nämä luonnokset olivat hyvin yksinkertaisia. Tässä vaiheessa huomasin, että luonnoksissa oli liian vähän mallistoni päätuotteita takkeja, joten päätin keskittyä siihen seuraavaksi. Tässä vaiheessa olin myös tehnyt materiaalinmuokkauksia ja minulla oli tiedossa jo vaihtoehtoiset metodit muokata kankaan pintaa, joten seuraavassa eli kolmannessa vaiheessa suunnittelin mallistoni alustavan runkosuunnitel-

man. Siinä näkyy karkeasti suunnittelemani evoluutio tekstuureissa ja takkien pituuksissa ja materiaaleissa. Tällöin päätin, että mallistossa tulisi olemaan suhteessa eniten takkeja ja halusin, että mallistosta löytyisi erilaiset takkivaihtoehdot eri sääoloihin ja että mallistosta löytyisi erilaisia tuoteryhmiä inspiroituneena kerros-pukeutumisesta, jotta vaatteista saisi mielenkiintoisia asukokonaisuuksia yhdistelemällä tuotteita.

Luonnosteluvaihe 2, lokakuu 2012

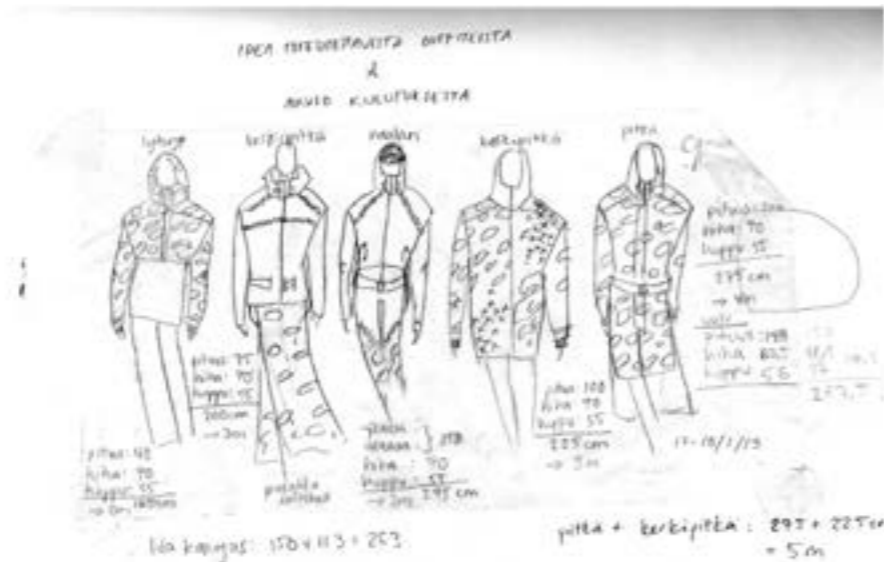

Luonnosteluvaihe 3, joulukuu 2012

Tämän jälkeen poimin luonnoksista mielenkiintoisimmat asukokonaisuudet, ne ajattelin toteuttaa opinnäytetyöni produktiivisena osana. Luonnokset olivat vielä hahmotelmia eli niissä näkyi päällä oleva takki ja ehkä hahmotelmaa alla olevasta sisävaatetuksesta. Tässä vaiheessa asukokonaisuuksia oli viisi kappaletta. Alustavien suunnitelmien avulla aloitin kaavoittamisen ja materiaalien etsimisen.

Kaavoituksen ja 80-luvun muodin innoittamana luonnostelin 80-luvun tuotteita suoraan paperille ja kirjasin ylös havaintojani. Näin aikaisemmin laatikkomaisemmat luonnokseni saivat hieman rennomman vivahteen.

Tämän jälkeen alkoi luonnosten analysointi ja lopullisten tuotteiden valitseminen ja viimeinen luonnosteluvaihe. Tuolloin vielä suunnittelin toteuttavani kolmea materiaalin muokkausta. Suunnitelmat kuitenkin muuttuivat ja lopuksi tein vielä lopullisen asukokonaisuuksien valitsemisen.

Luonnosteluvaihe 4. Tässä näkyy luonnosteltuna viisi asukokonaisuutta, joiden pohjalta aloitin kaavoittamisen.

Luonnosteluvaihe 5. Luonnostelua 80-luvun muodin pohjalta

Luonnosteluvaihe 6. Luonnosten analysointi ja lopullisten asukokonaisuuksien hahmottaminen.

Värit tulivat luonnoksiin vaiheessa 6.

Luonnosteluvaihe 7. Lopullisten asukokonaisuuksien valitseminen. Kuvat yllä ja alla.

6.3. Lumilautailuvaatteiden tutkiminen

Tein tutkimusta lumilautailuvaatteista ja valokuvasin osan tutkimistani tuotteista. Tutkin erilaisia rakenteita ja yksityiskohtia kuten hupun ja helman säätöä, hihan suun tamppia, huppuja, taskuja ja lumilukkoja. Tutkimusta tehdessäni inspiroiduin erityisesti takkien tuuletusaukoista, hupusta, korkeasta kauluksesta, hihan Lycra-rannekkeista, lumilukosta ja kengännauhoista käytettynä hupun nyörinä. Minua myös inspiroi lumilautailijoiden tapa pitää lippalakia, huppua ja tai kypärämyssyä. Päätin käyttää edellä mainittuja elementtejä mallistossani, joko funktionaalisenä elementtinä tai esteettisenä elementtinä tai sekä että.

Seuraava kuvaa ajatustani elementtien käytöstä:

Funktionaaliset elementit	sekä-että	Esteettiset elementit
Helman ja hupun kiristys taskut, joissa fleecivuori hihan kiristystampit tasku, jossa kuulokeaukko hengittävä materiaali vedenpitävä materiaali teipatut saumat Helman ja hihan pituus Kerrospukeutuminen Väljyys Heijastinyksityiskohta Materiaalit Vedenpitävät ketjut Lycra Fleece	Lycra- rannekkeet Huppu kypärämyssy kengännauhat Ventilaatioaukot irtohuppu	lumilukko lippalakki

Valokuvia lumilautailuvaatteiden yksityiskohdista

6.4. Kaavoitus & ompelu

Aloitin kaavoituksen tekemällä rungon takeilleni. Tärkeintä rungossa oli löytää oikea siluetti hartialinjalle sekä saada hihat ja huppu sopiviksi. Tämä vaihe kesti minulla todella kauan, koska suunnitelmani tuotteista eivät olleet vielä valmiit, ja etenin siksi hitaasti.

Päämääräni oli toteuttaa kolme eri takkia erityyppisiin sääoloihin: yksi vanullinen takki pakkaselle, yksi kuoritakki ja yksi softselltakki, jotta mallistosta löytyisi takkeja erilaisiin sääoloihin.

Kyselyn tulokset ja inspiraatiomateriaalini ohjailivat minua kaavoituksellisissa valinnoissa. Kyselyn tuloksen perusteella halusin, että kaikissa toteuttamissani takeissa on huppu, korkea kaulus, takin malli on peittävä eli pitkä. Lisäksi halusin toteuttaa kaarevat, liikkumiseen paremmin sopivat hihat kaikissa takkimalleissa, sillä se mielestäni tuo vapaa-ajan vaatteeseen mukavuutta ja sopivuutta erilaisiin käyttötilanteisiin ja sitä kautta tekee takista käytännöllisemmän. Otin myös huomioon kyselyssä ilmenneen kuulokeukon mahdollisen hyödyntämisen muussa käytössä kuin lumilautailussa.

Muita lumilautailuvaatetutkimuksen tuloksena löytyneitä elementtejä, joita halusin käyttää mallistossani oli hihansuun, helman ja hupun säätömekanismit, käsille miellyttä-

vän tuntuinen taskun vuorikangas, teipatut saumat, jokin vedenpitävä ja hengittävä materiaali, ventilaatioaukot ja riittävän pitkät hihat.

Esteettisiksi elementeiksi lumilautailuvaatteista valitsin takkeihin kengän nauhat nyörinä, hihan sisäpuolella olevat Lycra-ihansuut, tasosaumauksen ja lumipussit. Lycra-rannekkeet ovat minulle esteettinen elementti, mutta niistä voi käyttäjälle olla hyötyä käsiä lämmittävänä tekijänä esim. tuulisella säällä. Innostuin myös heijastinkankaan käytöstä, vaikken inspiroitunut siitä lumilautailuvaatetuksen kautta.

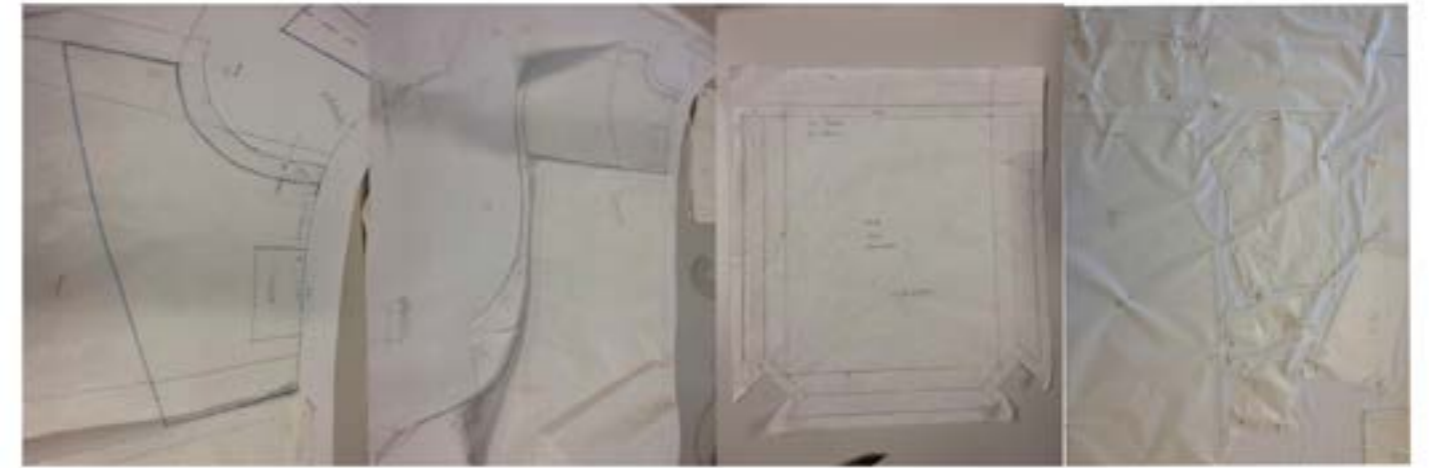
Halusin toteuttaa osaan takeista kainaloihin tuuletusaukot, koska olen omakohtaisista kokemuksistani huomannut, että niistä on hyötyä muun muassa siirtyessä ulkoa esimerkiksi lämpimään kauppakeskukseen tai kauppaan. Lisäksi niistä on hyötyä kevyessä liikunnassa kuten lenkkeilyssä. Suunnittelin tuuletusaukon ensin kainaloon, mutta malleissa, joissa halusin ventilaation olevan, oli hihoissa kaarrokkeet, ja täten siirsin ventilaatioaukot hihan puolelle.

Hupun osalta päädyin ratkaisuun, jossa hupun reunassa on kiristysnyöri. Päätin jättää hupun leveys suunnassa olevan nyörin pois, sillä mielestäni reunassa olevalla nyörillä on enemmän vaikutusta hupun suojaavuuden kannalta.

1. Takki vanullinen
Sain toiselta opiskelijalta 80-luvun urheiluvaikutteisen toppatakin, joka

oli peräisin Kontista ja lähdin työskentelemään takin kanssa ottaen siitä mitoituksia ja kirjaten ne ylös ja valokuvaten havaintojani. Havaintojeni perusteella lähdin kaavoittamaan ensimmäistä tuotettani, pitkää topattavaa takkia, koska minun oli helppo nähdä siinä samoja elementtejä kuin mitä oli Kontista löytyneessä takissa. Tässä kohtaa muokkasin samalla rungon kaavoja väljempään suuntaan ja kaavoituksessa minua auttoi Tiia Jaakkoja, työssäoppimisjaksolainen.

Itse tuotteen toteuttaminen oli hyvin vaikea prosessi, koska toiminnallisen takin tekeminen oli minulle uusi asia, enkä osannut arvoida kuinka kauan takin kaavoitukseen ja valmistamiseen kuluu aikaa. Takissa on paljon yksityiskohtia, kuten taskuja, tuuletusaukot hihoissa, Lycra-ihansuut sekä hupun ja helman säätömekanismit. Takin ompeluun meni aikaa yhteensä yli seitsemän kahdeksantuntista päivää.

Ensimmäisen takin kaavoitus- ja ompeluprosessikuvia.

2. Kuoritakki

Toinen takki syntyi kaavoituksellisesti helpommin, sillä käytin takin runkona 80-luvun kaavalehden kaavaa. Ompelu oli toisen takin kohdalla helpompaa kuin ensimmäisen takin, mutta oli myös yksityiskohtineen aikaa vievää. Teippasin takin kriittisimmät saumat silitysraudalla liimatavalla teipillä, jonka tilasin teknisiä materiaaleja ja tarvikkeita toimittavalta Shelbyltä. Teippaus oli hieman vaikeaa kaarevissa saumoissa, mutta loppujen lopuksi se onnistui yllättävän hyvin.

3. Softshell-takki

Malliston viimeinen takki oli helpoin kaavoittaa, koska siinä ei ollut niin paljon yksityiskohtia kuin muissa toteuttamissani takeissa. Takin malli on yksinkertaisempi kuin muiden takkien, koska sen pintaan toteutin applikointia. Takin ompelu oli vaikeaa, koska sen softshell-materiaali on melko paksua ja vetoketjujen kohdat tuottivat minulle paljon hankaluuksia materiaalin paksuuden vuoksi. Olisin jälkeempään ajateltuna valinnut ohuemman kankaan, jos minulla olisi ollut aiemmin kokemusta kyseisen materiaalin ompelusta. Takin aikaa vievin osa oli ehdottomasti applikointin toteuttaminen.

4. Fleece-paita

Paidan malliin sain idean kerrospukeutumisen. Halusin, että alimmainen kerros näkyy paidan alta, joten päädyin tekemään hihaan aukon, josta näkyisi alin paita.

5. Legginsit

Legginsit kaavoitin itse ja tuotteen teutti äitini suurimmilta osin. Halusin legginsien olevan kuin lämpökerraston housut ja päätin käyttää osassa saumoja tasosaumausta tuomaan lämpökerrastomaista ulkonäköä.

6.5. Ompelijayhteistyö

Ajanjakso: 11.2.-28.3.2013

Opiskelija: Tiia Jaakkola, vaatetusalan artesaani, Koulutuskeskus Salpaus, 1.vsk

Löysin opinnäytetyölleni ompelijan tammikuussa. Tuolloin tapasin Koulutuskeskus Salpauksessa vaatetusalan artesaaniksi ensimmäistä vuotta opiskelevan Tiia Jaakkolan ensimmäistä kertaa asian tiimoilta ja sovimme alustavasti yhteistyöstä. Tapasimme myöhemmin tammikuussa uudestaan, jolloin sain kuulla, että hänen olisi mahdollista tehdä työssä oppimisjakso minulle. Mielestäni idea oli aivan loistava ja heti opettajiemme hyväksytyä yhteistyö, sovimme jaksolle päivämäärät.

Tiian aloittaessa työssä oppimisjaksonsa oli minulla suunnitelmat vielä todella kesken. Olin aloittanut kaavoituksen ja Tiia pääsi mukaan seuraamaan ja auttamaan siinä. Tiialle teknisen takin kaavoitus oli aivan uusi asia, joten annoin hänen tehdä sellaisia työtehtäviä, joista arvelin hänen selviytyvän.

Tiian toteuttamat osa-alueet mallistostani:

- pitkän, vanullisen takin prototyyppi
- kuoritakin prototyyppi
- osallisena sekä pitkän että kuoritakin kaavoitukseen
- pitkän takin päällisosan kasaaminen ommellen
- ventilaatioaukko-, tasku- ja saumarakennekojeiluja

Toisen takin kaavoitusta, saumojen teippaamista ja ompelua.

Kolmannen takin prototyyppi, leikkuukaavat sekä kuvia takista.

6.6. Nukkapainatus

Idean nukkapainon käyttöön sain kurssilta, jossa käsiteltiin eri materiaalin muokkausmenetelmiä ja erityisesti minua kiehoi nukkapainatus, jossa kankaaseen painettuun limaan kiinnitetään lämmön avulla nukkaa (Forss 2000, 131). Nukka tarttuu näin liima-alueille ja pohjamateriaaliin jää pehmeitä, karvamaisia alueita. Kokeilin tätä menetelmää tarkoituksella tekniselle materiaalille ja sen onnistuessa päätin käyttää menetelmää mallistossani yhtenä tekniikkana applikoinnin lisäksi.

Ensin tein testit mallistoni materiaaleille. Tein testit niille kankaalle, joita minulla jo oli käytössäni ja kaikki onnistuivat loistavasti. Myös joustavaan, elastaania sisältävään kankaaseen nukka jäi hyvin. Oli yllättävää, että nukkapaino onnistui myös teknisille materiaaleille, sillä pelkäsin niiden sulavan nukkiin kiinnitysvaiheessa, jossa käytetään lämpöä hyväksi.

Samaan aikaan pohdin, miten toteuttaa nukkapainatus. Halusin tehdä jatkuvan kuosin, koska silloin ideani olisi teolliseksi muokattavissa. Päätin myös, että kuosi olisi painettu yhdellä värillä ja mustalla, jotta malliston värimaailma pysyisi vakaana. Halusin käyttää samaa kuosia applikoinnin pohjana, joten näin idea toistuisi vaatteessa, mutta olisi varioitunut. Suunnittelin aluksi myös yhdistäväni tekniikoita, mutta tähän ei lopulta jäänyt aikaa.

6.7. Kuosi ja printti

Kuosin suunnittelu alkoi luonnosteluvaiheessa, jossa keksin toistaa kivenlohkaremaista muotoa jatkuvan kuosin tapaisesti tuotteisiin. Kuosi syntyi stilisoimalla teoksista otettuja muotoja ja kääntämällä niitä hieman diagonaaliin. Halusin diagonaalisuudella luoda liikettä muuten lohkaremaisille ja jopa hieman staattisillekin muodoille (Lohko 2009). Jatkuvuuden kuosille toteutin tietokoneavusteisesti Adobe Illustrator CS6 -ohjelmalla.

Kuosi toteutettiin silkkipainolla ja sen ehdoton haaste oli saada ensin painettava liima tarpeeksi paksuksi kerrokseksi, jotta nukka tarttuisi siihen mahdollisimman hyvin. Tässä vaiheessa kului paljon aikaa, koska painoseula täytyi pestä jokaisen painatuksen jälkeen, sillä seula meni painetusta liimasta helposti tukkoon. Liima ei tarttunut tasaisesti kankaalle helposti ja jouduin korjailemaan liiman painatusta painatuksen jälkeen ja nukittamaan liimakohtia uudelleen. Kokonaisuudessaan kuosin painatus, nukittaminen ja korjailu oli hyvin aikaa vievä osa mallistoni prosessista.

Yksittäisprintti oli melko yksinkertainen. Sen muoto oli lohkaremainen, kuten kuosin yksi palanen. Toteutin printin myös nukkapainolla ja paperikaavion avulla.

Jatkuvassa kuosissa toistuva painoraportti.

Nukkapainatusta erilaisille materiaaleille sekä lopulliselle kankaalle.

Yksittäisprintti toteutettuna nukkapainatuksella.

Applikoinnin prosessi näkyy kuvissa katsoessa niitä ylhäältä alas ja vasemmalta oikealle.

6.8. Applikointi

Sain idean applikoinnista eli päällike-ompelesta Pääainetta tukevat opinnot 4 -kurssilla, jossa suunnittelin juhlapuvun. Olin valinnut kyseiselle kurssille inspiraation lähteiksi samojen argentiinalaisten taiteilijoiden teoksia ja käytin kurssille tehdyssä tekstuurikokeilussa teoksista löytyvää muotomaailmaa applikoiden teoksesta otettuja stilisoituja muotoja kankaalle. Kokeilu onnistui hyvin ja täten päätin käyttää samaa tekniikkaa myös opinnäytetyömallistossani.

Applikoinnit toteutettiin kotiompeleluseella ja sain ompelussa ulkopuolista apua äidiltäni. Kävin keskustelemassa applikoinnin toteuttamisesta Lahden Ammattikorkeakoulun Tekniikan laitoksella olevan brodeerausluseen avulla. Minulle kuitenkin selvisi, että se olisi käytännössä vaikeampaa, kuin kotiompeleluseella ompelu.

Aloitin applikoitavan kuvion suunnittelusta. Luonnostelin takin luonnokseen applikoitavia kankaan osia ja tein erilaisia sommitteluja. Pohdin toteuttavani joko jatkuvan kuosin tapaista kuviointia, jollaisen olin tehnyt nukkapainatuksella, tai sitten vapaa rytmistä sommittelua. Olin suunnitellut mallistoon molemmat. Päädyin vapaarytmiseen sommitteluun, koska halusin tuoda toteutetussa tuotteessa esille mallistossa tapahtuvaa evoluutiota materiaalinmuokkauksissa. Valitsin sommiteltaville kankaan paloille

mieleiseni paikan takin pinnassa. Halusin, että palaset olisivat rytmittyneet myös diagonaaliin tuomaan liikettä, samalla tavalla, kuten tein jatkuvassa kuosissa. Muokkasin lohkaremaisii muotoja ja tein muodoista hyvin erikokoisia ja täten vastakoh-taisia, jotta saisin kokoeroilla aikaan jännitettä (Lohko 2009).

Päätin, että applikoitavasta takista tulisi malliston viimeinen tuote, joka olisi malliston ns. Showpiece (The Free Dictionary 2013) eli tuote, joka olisi erottuva ja ainutkertainen. Halusin, että applikoinnissa näkyisi mallistoni värikartta ja että siinä näkyisi mallistoni idea kokonaisuudessaan ja täten valitsin käyttää applikoinnissa mallistoni kaikkia kankaita lukuun ottamatta pohjakangasta. Mallistoni materiaalien lisäksi applikoin takin selkäosaan ison m-kirjaimen kuvastamaan malliston nimeä, joka on oma sukunimeni. M-kirjaimen applikoin heijastavasta kankaasta, jotta takki olisi näkyvä ja turvallinen pimeällä säällä ja näin halusin luoda takkiin käytännöllisen elementin.

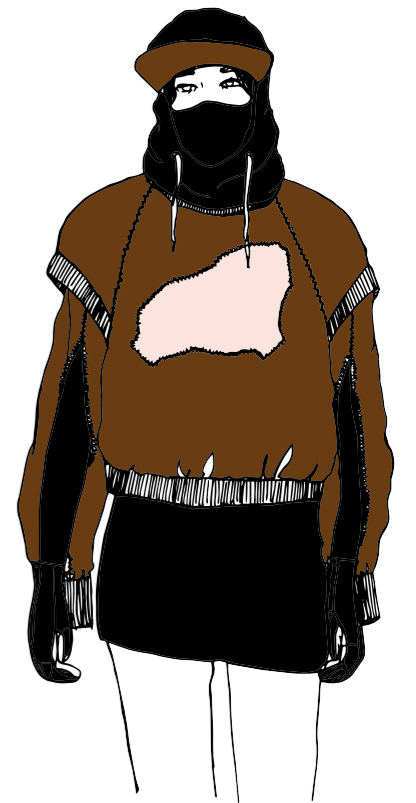
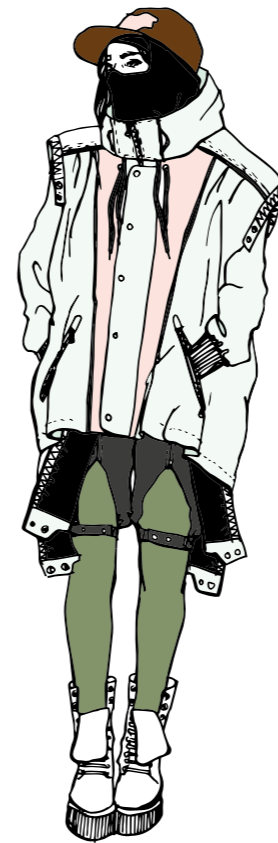
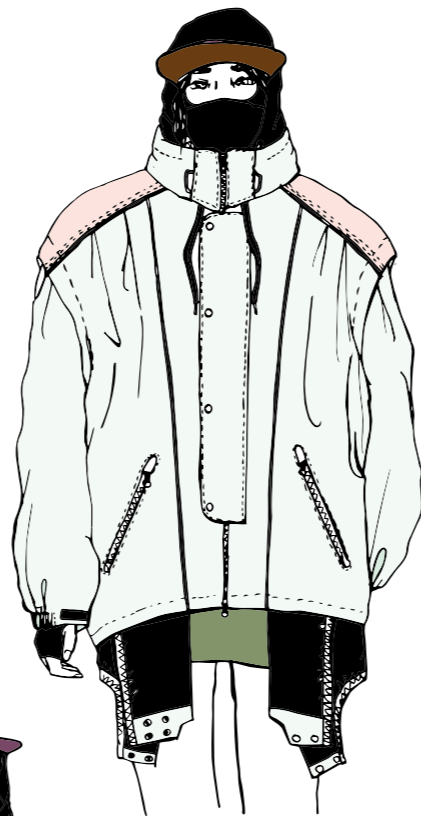
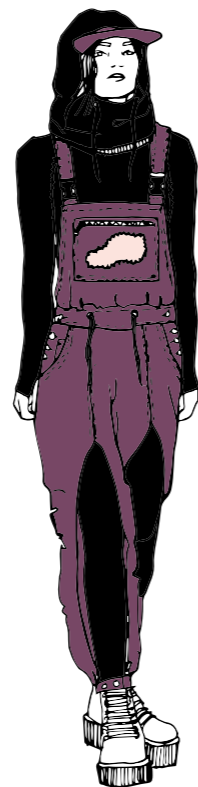
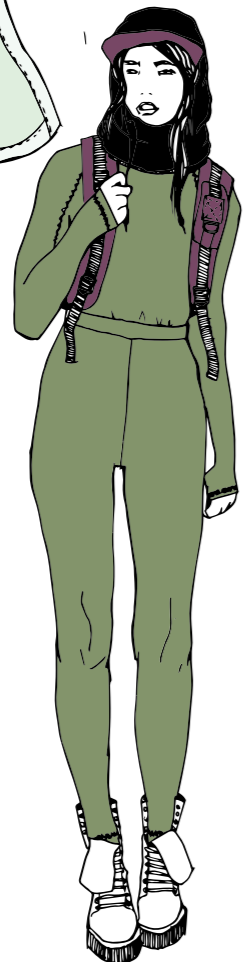
Lopulliselle kankaalle applikointi oli hyvin aikaa vievää, koska jokaisen palan erikseen työstäminen vei aikaa. Haasteita ilmeni applikoinnin venyttäessä pohjakangasta sen ollessa joustava. Välttääkseni pahimman venymisen tein kokeiluja eri tavoin. Lisäsin applikoitavan kankaan ja pohjakankaan väliin liimaharsoa, jotta applikoitava kangas ei liikkuisi ja tämän lisäksi lisäsin pohjakankaan alle irti revittäväää kuitukangasta, joka esti

pohjakankaan pahimman venymisen. Testien jälkeen piirsii paperille applikoitavat palat ja leikkasin ne sen jälkeen eri materiaaleista. Jokainen kiinnitettävä kankaanpalanen oli ensin leikattava ja kiinnitettävä kankaalle liimaharsolla, ennen kuin sen pystyi applikoimaan. Minä sommittelin applikaation, leikkasin kankaanpalat ja kiinnitin ne liimaharsolla pohjakankaaseen. Äitini applikoi tämän jälkeen palat ompeluseella.

Applikoitavat materiaalit:

Mallistossa käytetty Gore-Tex kangas
Laminoitu ideakangas
Denim
Lammasmokka
Fleece
Lycra

7. mallisto.

7.1. Materiaalit

Materiaalien hankinta oli pitkä prosessi. Materiaalien etsiminen alkoi Polarstoft-messuilta lokakuussa 2012, jossa tarkastelin heidän valikoimaansa ja merkitsin ylös mielenkiintoiset materiaalit. Värejä oli todella vähän, joten en löytänyt mallistooni suoraan sopivia materiaalivaihtoehtoja kuin muutaman. Jätin asian hautumaan, kunnes joulukuussa tilasin Concordian kangasta Bondilta. Tilaamaani tuotetta ei kuitenkaan ollut saatavilla ja niin lähdin New Yorkin opintomat-kalle toiveikkaana ja osittain hädissäni, sillä olin aikataulustani jo pahasti myöhässä. New Yorkista löysin mallistoni värimaailmaa ja näyttävyyttä kuvaavaan ideakankaan. Puhun kankaasta siksi ideakankaana, että se ilmensi mallistoni visuaalisuutta enemmän kuin teknisyyttä, koska pinnoitetun kankaan koostumus oli tuntematon. New Yorkin matkalta ostin myös lammasmokkaa kahdessa eri värissä.

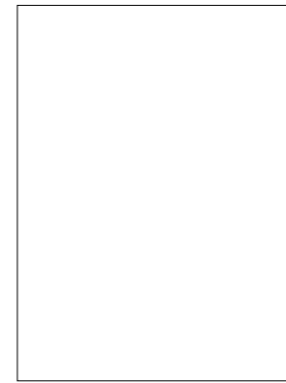
Ideakankaan lisäksi sain käyttööni koulun kangasvarastosta Gore-tex® kangasta kahdessa värissä, mikä taas toi mallistooni funktionaalisen kankaan, joka on samaan aikaan vedenpitävä, hengittävä ja tuulenpitävä. Gore-Tex® -kankaan kalvo on tehty PTFE-muovista (Polytetrafluorieteeni), jossa on yli miljardi huohosta neliö-senttimetrillä. Yksi huokonen on 20 000 kertaa suurempi kuin vesimolekyyli ja 700 kertaa suurempi kuin vesimolekyyli, mikä tarkoittaa, että vesipisara ei pääse kankaan läpi, mut-

ta vaatteen sisäpuolella oleva vesihöyry pääsee poistumaan. Näin kangas on samaan aikaan vedenpitävä ja hengittävä (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006, 142) (Gore-Tex®, 2013). Olin iloinen saadessani vedenpitävän kankaan mallistooni, sillä kankaan ollessa vedenpitävä on se myös aina silloin täysin tuulenpitävä (Risikko & Marttila-Vesalainen 2006, 71)

Mallistoni tuotteiden selkiytyttyä, huomasin tarvitsevani valtavan määrän tarvikkeita, kuten vetoketjuja, nyörejä ja nyörien lukkoja. Mallistotani puuttui lisäksi pehmeä softshell-kangas kevyttä pusakkamaista takkia varten ja halusin tilata kankaan Schoeller-nimiseltä kankaanvalmistajalta. Schoellerin softshell-kangas on kudottu ja se on pehmeä, joustava, hengittävä ja vettä hylkivä. (Schoeller 2013) Soitin Shelby:lle, yritykselle, joka myy muun muassa teknisiä kangaita kuten Schoellerin softshellia ja tarvikkeita. Sain sovittua puuttuville materiaaleille yhteistyöalennuksen Shelby:n nimen mainintaa vastaan.

7.2. Värit

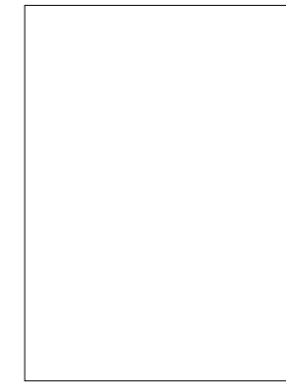
Värit mallistoon tulevat taiteilijoiden teoksista. Sävyinä tärkeimmät ovat laventeli, haalea persikka, pistaasi, jäinen minttu, harmahtava luumu ja musta. Musta väri tuli mallistoon yhdistävänä tekijänä vasta myöhemmin, kun päätin käyttää sitä tarvikkeissa ja mahdollisesti kanttinauhoissa.

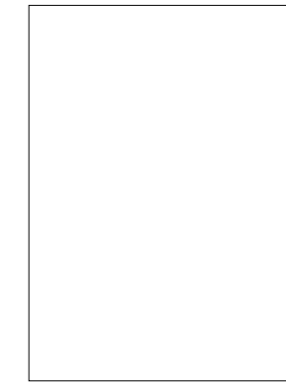
Pinnoitettu nailon nukkapainatuksella, pinnoitteen koostumus tuntematon

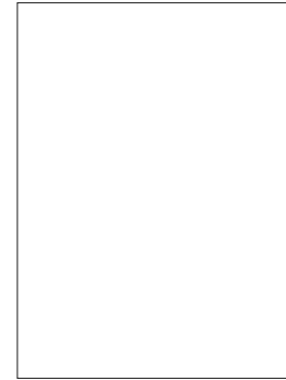
Gore-Tex® -kangas
63% PES 37% PTFE

Gore-Tex® -kangas
63% PES 37% PTFE

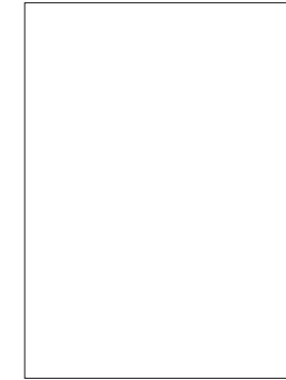
Schoeller WB400 Nanosphere Softshell, Bluesign® 44% Nylon 38% PES 11% PU 7% EL

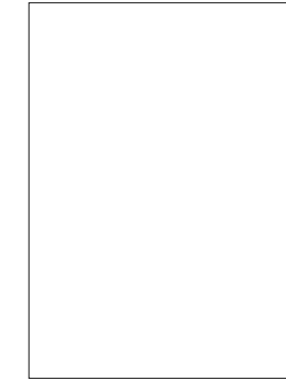
Molemmiin puolin harjattu fleece
100% PES

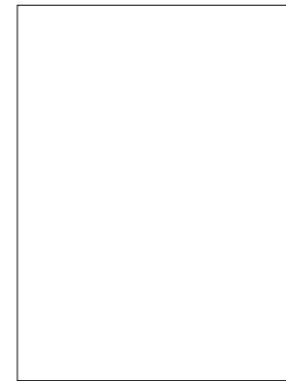
Stretch denim
95% CO 5% Lycra
Indigo-värjätty

ICE FUN 3 Lycra
88% Polyamide 12%EL

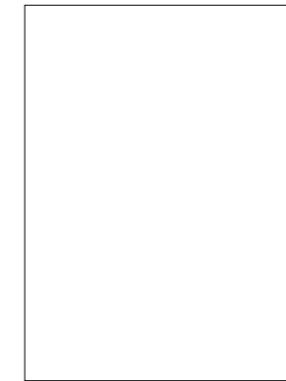
ICE FUN 3 Lycra
88% Polyamide 12%EL

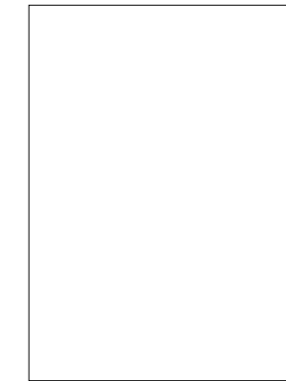
Verkkovuori
100% Polyamidi

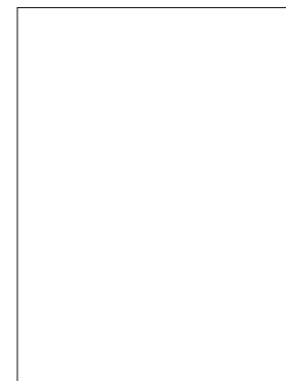
Verkkovuori
100% Polyamidi

Fleecevuori
koostumus tuntematon

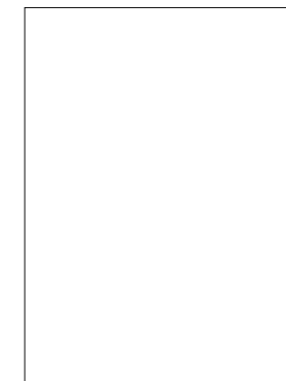
Polarfleece
100% PES

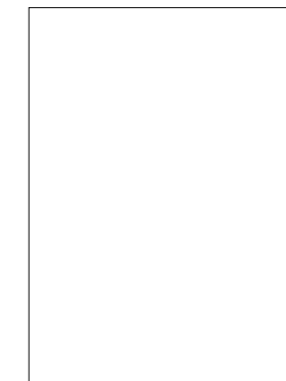
Vuorikangas
koostumus tuntematon

Vuorikangas
koostumus tuntematon

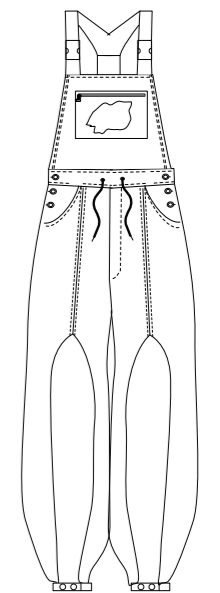
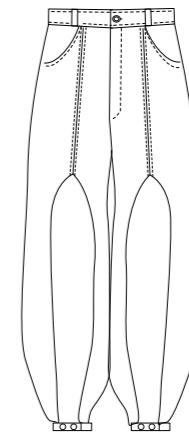
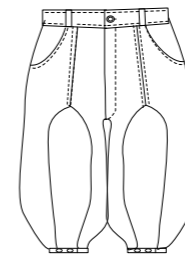
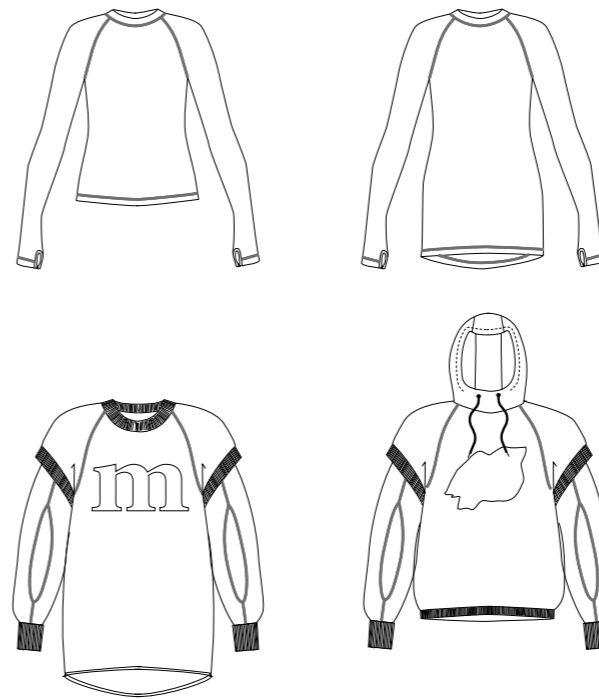
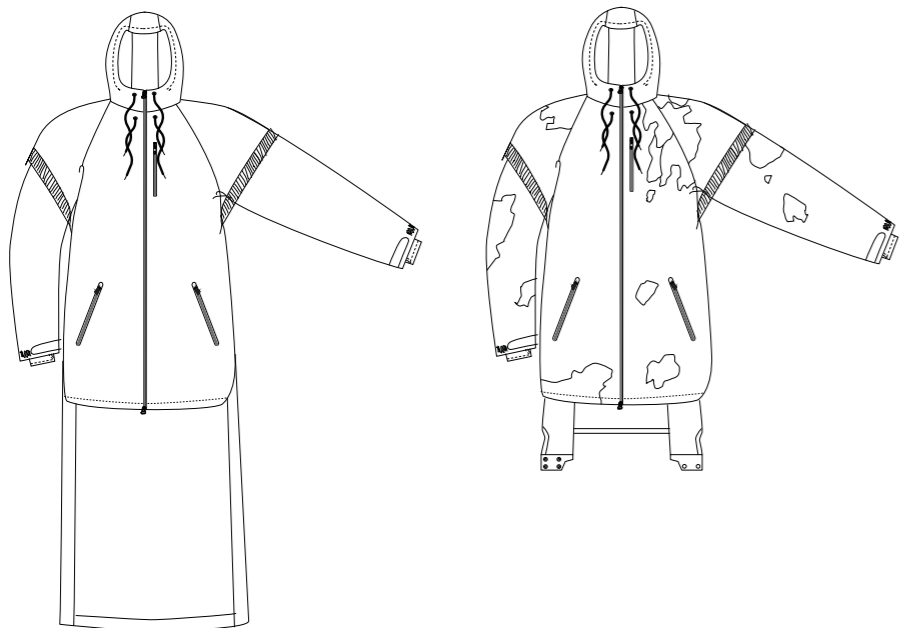
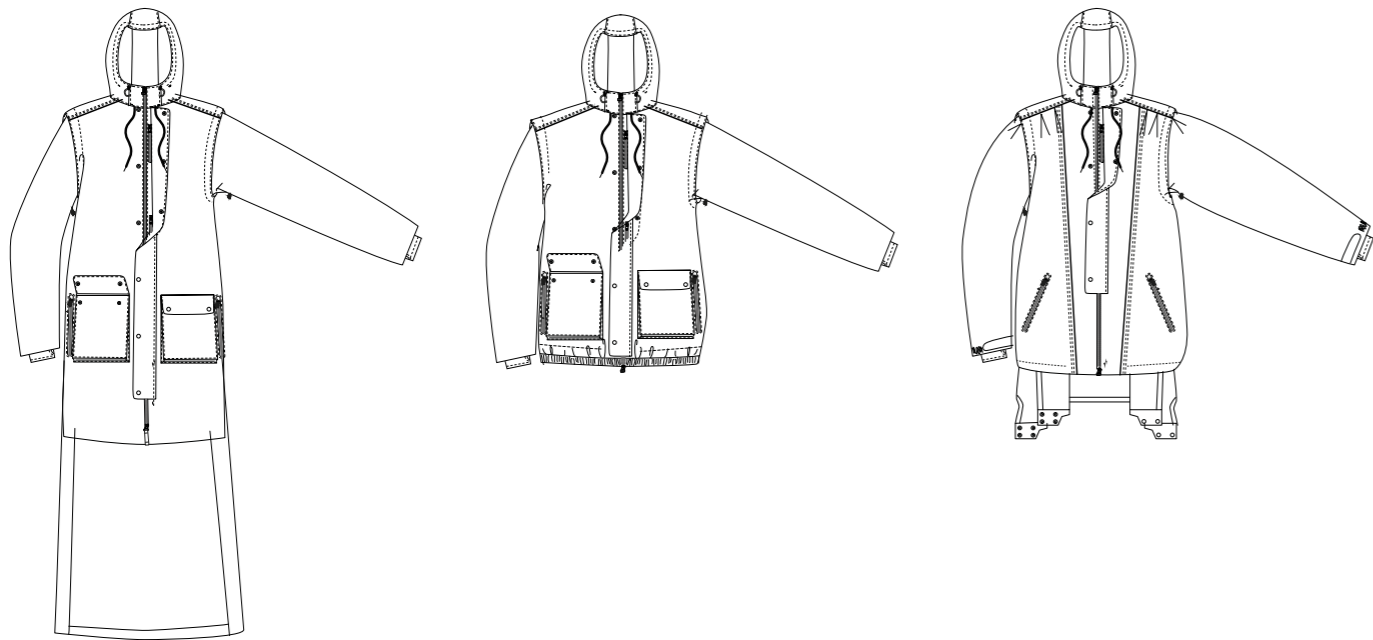
100% PES
60g

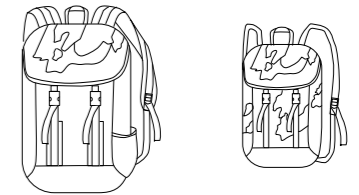
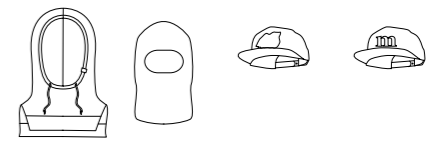
Applikoitavia materiaaleja:
lammasmokka kahdessa värissä
sekä heijastava kangas

7.3. Runkosuunnitelma

Takit ja liivi

Paidat, housut, haalarit, legginsit ja asusteet

8. toteutetut tuotteet.

8.1. Long Cosmología jk

Tämä takki ilmentää hyvin mallistoani. Siinä yhdistyy funktionaalinen suunnittelu ja näyttävät materiaalit. Takin idea on olla samaan aikaan näyttävä, mutta käytännöllinen malliltaan ja ominaisuuksiltaan. Takin materiaali ja materiaalin painatus nukkapainolla kertovat enemmän visuaalista tarinaa kuin funktionaalista. Takissa on kuitenkin hyvin paljon funktionaalisia ominaisuuksia kuten hihan tuuletusaukot, säädettävä huppu, hihansuun Lycra rannekkeet, korkea kaulus, fleece vuori leuan alueella ja fleece vuori lepotaskuissa. Takki on vanullinen ja se edustaa mallistoni talvisimpia tuotteita

Esteettisiksi elementeiksi lumilautailuvaatteiden pohjalta valikoitui nepparilla irroitettavat koristekengännauhat. Kyselyn perusteella malli on toteutettu pitkäksi ja kännykkätaskuun on lisätty kuulokeaukko. Takissa käytin olkatoppauksia tuomaan hartioille lisävolyymiä

8.2. Technical jk

Toinen valmistamistani takeista on malliston teknisin tuote. Tällä kuoritakilla halusin näyttää taitoni funktionaalisen vaatteet suunnittelijana, kaavoittajana ja toteuttajana. Takin materiaalissa on myös ajateltu toiminnallisuutta, sillä se on hengittävä, tuulenpitävä ja vedenpitävä Gore-Tex® -kangas.

Takin mallissa, säädöissä ja yksityiskohdissa olen ajatellut teknisyyttä. Malli on kuitenkin 80-luvun nahkatakista inspiroitunut, mikä tuo takin lähemmäksi vapaa-ajan tuotetta. Takin tärkeimmät saumat on teipattu, vuorimateriaalina on hengittävä verkovuori, takissa on huppu, korkea kaulus, vedenpitävät taskujen vetoketjut, fleeevuorikangas etutaskuissa ja sisäkauluksessa, hihoissa on ventilaatioaukot ja takin malli on pitkäkö. Esteettistä visuaalisuutta tuo takin muotolaskokset, tikkaukset, olkatoppaukset, Lycra-rannekkeet ja hupun irroitettavat koristekengännauhat. Käyttömukavuutta on ajateltu riittäväällä määrällä taskuja sekä taskun kuulokeaukolla. Takin helmassa roikuvat dekonstruktoidut lumipussit, koska kyselyn mukaan lumipusseja ei välttämättä tarvitse vapaa-ajan käyttöön sopivassa lumilautailutakissa.

8.3. Appliqués jk

Tämä takki on mallistoni viimeinen tuote, koska se on applikointinsa vuoksi näyttävä. Takki edustaa malliston näyttävää ja huomiota herättävää puolta ja siinä olen nostanut esteettisyyden funktionaalisuuden edelle. Materiaali on erittäin laadukas vettähylkivä ja hengittävä Schoellerin softshell, mutta koska se on applikoitu, muuttuu materiaalin tekniset ominaisuudet (Koski 2012). Valinta oli tietoinen, sillä materiaalin väri ja paksuus sopivat suunnittelemani mallille.

Applikoinnissa on käytetty malliston kaikkia materiaaleja ja niiden lisäksi selässä on heijastava m-kirjain. Toiminnallisuutta takista löytyy hihan muodoissa, taskupussien vuorikankaassa, ranteen lämmittimissä, hihansuiden ja helman säätömekanismeissa ja vedenpitävissä vetoketjuissa. Hupun nyörinä toimii kengännauha ja toiset kengännauhat roikkuvat koristeellisesti. Takin helmaan dekonstruktoin lumipussin tuomaan esille lumilautailuvaatetusta inspiraationaalisenä materiaalina. Koristeresori jakaa hihaa haluamalla- ni tavalla.

8.4.

Oversized fleece & First layer leggings

Tämä ylisuuri fleecepaita tuo 80-luvun väljää XL-kokoisten vaatteiden tunnelmaa. Fleeecen idea on olla malliston välikerros tuotteita, jotka lämmittävät tarpeen tullen. Mallin leikkauksissa pohdin kerrospukeutumisen esilletuomista hihan aukkojen avulla. Paidan etuosaan applikoitu m-kirjain viestii omasta nimestäni. Koristeresori jakaa hihaa haluamalla- ni tavalla. Osassa saumoja on käytetty tasosaumausta, joka on otettu innoituneena lumilautailutakin ranteenlämmittimistä, jossa tekniikkaa on käytetty.

Alaosana paidan kanssa on kerrospukeutumisen alimmaksi kerrokseksi sopivat leggingsit, joissa on myös käytetty tasosaumausta esteettisenä elementtinä.

8.5. Malliston muut tuotteet

Malliston muihin tuotteisiin sain idean pohtiessani, mitä mallistossa olisi hyvä olla toteutettujen tuotteiden lisäksi. Päädyin alaosiin, erilaisiin takkimalleihin, liiviin, huppariin, irtohuppuun, kypärämyssyyn, lippalakkiin ja kahteen erilaiseen reppuun.

9. reflektio.

Prosessina opinnäytteen tekeminen oli vaikea, koska valitsin toteuttaa monimutkaisia takkeja suhteessa aikaan, joka minulla oli käytettävissä opinnäytetyöprosessin aikana. Minulla ei ollut aiemmin kokemusta funktionaalisen tuotteen toteuttamisesta ja kokemusta oli hyvin vähän ko. tuotteen kaavoituksesta. Valitsin aiheen ja tavoitteet sen kummemmin miettimättä aihetta realistisuuden kannalta, ja huomattessani työmäärän paljouden olin lähes lamaantua. Aikatauluni eivät pitäneet ollenkaan, koska en prosessin alussa osannut realisoida valitsemaani aiheeseen kuluvaan aikaan. Tämän vuoksi myös ompelijayhteistyön työn tulos kärsi. Kaikesta huolimatta en varmaankaan olisi voinut kuvitella muuta aihetta opinnäytetyölleni, sillä minulla oli ja on edelleen palava tahto suunnitella funktionaalista vaatetusta. Koen, että aihealueeni voisi olla tulevaisuudessa oma ammatillinen polkuvalintani ja siksi pidän opinnäytetyötäni itselleni eriarvoisen tärkeänä oppimisprosessina.

lähteet.

Painetut lähteet

Buxbaum, G. 1999. Icons of fashion: The 20th Century. München: Prestel.

De La Haye, A. & Dingwall, C. 1996. Surfers Soulies Skinheads & Skaters: Subcultural style from the forties to the nineties. Lontoo: The Victoria and Albert Museum

Forss, M. 2000. Värimenetelmät: Värjäys, maalaus, kankaanpainanta. Taideteollinen korkeakoulu julkaisu B 60. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy

Gille, F., Marks, R. 2002. Snowboarding. Make a perfect start. Oxford: Meyer & Meyer Sport

Hirsjärvi, S., Remes, P. & Sajavaara, P. 2008. Tutki ja kirjoita. 13.-14. Osin uudistettu painos

Issue 9 September 1983. Carina Burda. Aenne Burda

Köngäs, E. 2012. Fram. Opinnäytetyö.

Mentu, T., Mikkela, T. & Paakkunainen, U. 2009. Printti & Pisto. 1. Painos. Keuruu: Otava

Pellonpää-Forss, M. 2009. Kankaanpainanta: Välineet, suunnittelu, painaminen. Taideteollisen korkeakoulun julkaisu B 89. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy

Risikko, T. & Marttila-Vesalainen, R. 2006. Vaatteet ja haasteet. 1.painos.

Helsinki: Werner Söderström Osakeyhtiö.

Seeling, C. 2001. Muoti: Suunnittelijoiden vuosisata 1900-1999. Köln: Könemann

Tikkanen S. 2002. Tuuleen & Tuiskuun: ulkoilupukineen valmistaminen. Opetushallitus. Hakapaino Oy.

Kuvalähteet

1. Moodboard:

Oma valokuva 80-luvun takin niskäetikeistä

<http://www.sebastiandesbats.com/index.php/project/cosmologia/>

Kuvakaappaus. Ruby Mag. Issue 59. <http://www.ruby-mag.com.ar/site/index.html>

Kuvakaappaus. Ruby Mag. Issue 59. <http://www.ruby-mag.com.ar/site/index.html>

Kuvia ja tekstiä: Issue 9 September 1983. Carina Burda. Aenne Burda

Miami Vice: http://s1.discshop.fi/img/front_large/58386/miami_vice_kausi_3.jpg

Vanhat lumilautailukuvat ja tekstiä: <http://media-cache-ak0.piniimg.com/736x/f9/1d/ed/f91ded-2516957f9c433743e0af3c85cc.jpg>

<http://www.evo.com/ingp/1500/52256.Image.1.jpg>

Peep Show, Winter Wars: <http://www.evo.com/ingp/1500/52256.Image.1.jpg>

80-luvun kuvia: Centre Georges Pompidou. 1985. La mode en direct. Pariisi: Edition du Centre Georges Pompidou-APCI

Lehden syyskuun numero vuodelta 1986. Jardin des Modes.

2. Luonnoskirjan skannatut kuvat:

Burton Winter 11-12 Catalogue. Printed in Europe.

3. Kuvakaappaus. Ruby Mag. Issue 59. <http://www.ruby-mag.com.ar/site/index.html>

4. Kuvakaappaus. Ruby Mag. Issue 59. <http://www.ruby-mag.com.ar/site/index.html>

5. <http://www.sebastiandesbats.com/index.php/project/cosmologia/>

6. Kuvakaappauksia BNGR Mob elokuvasta nimeltä Collage. <http://vimeo.com/78984289>

7. Kuvakollaasi 80-luvun muodista:

Tunnistamaton numero ja vuosi. Carina Burda. Aenne Burda

Issue 9 September 1983. Carina Burda. Aenne Burda

Miami Vice: http://s1.discshop.fi/img/front_large/58386/miami_vice_kausi_3.jpg

Centre Georges Pompidou. 1985. La mode en direct. Pariisi: Edition du Centre Georges Pompidou-APCI

Lehden syyskuun numero vuodelta 1986. Jardin des Modes.

Itse dokumentoitu kuva Skilan violetista takista.

Luennot

Lohko, K. 2009. Visuaalinen muotoilu. Luento Muotoiluinstituutissa syksyllä 2009.

Lohko, K. 2009. Visuaalinen muotoilu. Luento Muotoiluinstituutissa syksyllä 2009.

Elektroniset lähteet

Gore-Tex®. 2013. [viitattu 3.12.2013]. Saatavissa www.gore-tex.com nettisivuilla <http://www.gore-tex.com/remote/Satellite/home>

Mäkinen, V. 2013. IS Käänsi lumilautailun big airin eli ison hypyn maailmanmestarin Roope Tonterin eksoottisen lausunnon lautakieles-

tä suomeksi. [viitattu 20.2.2013]. Saatavissa Iltasanomien nettisivuilla: <http://www.iltasanomat.fi/lumilautailu/art-1288533609133.html>

Schoeller. 2013. [viitattu 3.12.2013]. Saatavissa www.schoeller-textiles.com nettisivulta. <http://www.schoeller-textiles.com/en/fabric-groups/soft-shell.html>

Suomisanakirja. 2013. Sivistyssanakirja. [viitattu 30.11.2013]. Saatavissa Suomisanakirjan nettisivuilla: <http://www.suomisanakirja.fi/funktionaalinen>

The Free Dictionary. 2013. [viitattu 27.11.2013]. Saatavissa thefreedictionary nettisivuilla: <http://www.thefreedictionary.com/showpiece>

Muut lähteet

Keskustelut opinnäytetyön ohjaaja Kia Kosken kanssa lukuvuonna 2012-2013

Oma dokumentoitu kuvamateriaali-prosessin aikana

kiitos.

Paulus Ähtävä
Äiti, Liisa Laaksonen

Kanssaopiskelijat

Tiia Jaakkola
Lauri Järvinen

Hanna Laukkanen
Saana Välikangas
Pyy Lepistö
Samu Mikkonen
Joonas Eloranta

Kia Koski
Minna Cheung
Heikki Saros
Marjut Yli-Mäyry
Tuija-Maija Piironen

Shelby Oy
www.shelby.fi

